

MEGYERI EDIT TÜNDE

VALAMI RÉGI, VALAMI ÚJ

Szembenézett a nehéz diófaszekrényvel, a szobában sárgás félhomály uralkodott. „Ide sosem süt be a nap” – mondogatta a nagyanyja.

– *Rámépitkeztek*, nem is értem, hogy engedhették ezt meg. Nézd, mivé lett a szép szobám?! – kesergett időnként.

Nem volt erre mit válaszolni, mert a nagy négyszárnyas ablak előtt tényleg ott állt a fal; a két épület között résnyi hely, azon ólalkodott be olykor némi fény. Micsoda kilátás, akár a börtönben, gondolta.

A szekrényajtó nyikorgott, naftalinszag csapta meg az orrát. Bent glédában álltak a dolgok, élére hajtott kendők sokasága, vásznak feltekerve, himzett terítők várták a végtelen időt. A szeme a fátoly dobozát kereste. Lent találta meg a szekrény aljában, nem erre emlékezett, talán valaki átrakta az évek során.

Valami régi, valami új és valami kék legyen a menyasszonyon, mondta az esküvőszervező. Valami réginek a nagyanyja fátoldíszét választotta. Egyszer látta azon a sárguló fényképen, ami a kezébe került szintén ennek a régi bútordarabnak a gyomrából. A képen egy nagyszájú lány mosolygott, menyasszonynak öltöztetve, mellette korosabb férj bajusszal, egyenruhában.

– Kik ezek, nagymama? – kérdezte akkor.

– Én vagyok – felelte a nagyanyja.

– És ez pedig nagyapa? – csodálkozott.

– Dehogy nagyapád. Az az első férjem, akihez hozzáadtak gyerekfejjel.

És jött a mese a legkisebb lányról, akinek udvarlót kellett találni a háború idején, mielőtt még minden fiatalember meghal vagy megnyomorodik.

– Vén volt hozzáam, de mit volt mit tenni, hozzá kellett menni. Nem szerettem, mert én csak nagyapádat szerettem egész életemben, habár akkor még nem is ismertem. Sándor tíz évvel idősebb volt nálam, Isten nyugosztalja. Nem ellenkeztem, apám jobban tudta, hogy mi a jó nekünk. Látod, milyen gyönyörű a ruhám? Senkinek se volt ilyen szép a környéken, apácska nagyon szeretett, én voltam a kedvence, öregségére születtem neki. Azt akarta, hogy jó sorsom legyen, ne menjek hozzá egy buta paraszthoz, elvégre neki is hivatala volt, még ha falun, de akkor is. Sándor leventeoktató volt, fess ember, úgy ajánlották be a szüleimnek. A képen is a levente ruhában áll, az lett aztán a veszte.

Még hosszan hallgatta, hogy milyen az, ha az ember egy csitri, mikor a férje meg már betöltötte a harmincat, háborút megjárt tapasztalt ember. Öregember, ahogy a nagyanyja mondta. Még hogy öregember, az utóbbi években senki sem nősült harminc alatt; ott állnak a lányok pártában, várják, hogy valaki mégis elvegye őket. Szakadt pólós kisfiúk kontra leventeoktató.

A kor relatív. „Kicsit öregecske a menyasszony” – súgta a keresztyanja egy vendég fülébe. Akkor úgy tett, mintha nem hallaná, de fájt nagyon.

– Ne búsulj te azon, hogy fiatalabb ez a fiú, tovább tart az ereje – nevetett a nagyanyja sokatmondóan.

– De hát nagymama, öt év az nagyon sok idő.

– Lárifári, öt év. Nézz a tükörbe, vékony vagy, mint egy Vesta-szűz, senki meg nem mondaná, hogy több vagy húsznál. Jó a genetikád, még sokáig nem öregszel. Ha vesz, hát menj csak hozzá, az élet rövid, élvezd ki, amíg lehet.

De azért ő csak rágódott ezen a bolond szerelmen, ki hallott már ilyet, hozzá menni egy öt évvel fiatalabb férfihez, aztán majd egy életen át küzdhet a kilókkal, ráncokkal, ősz hajszálakkal és a sok-sok fiatal lánnyal, aki csak úgy frissen és üdén szembejön az utcán.

– Ugyan! Mit értem az öreg urammal? Megóvott tán valamitől? Két év házasság után elvitték az oroszok, ha nem jön nagyapád, soha meg nem tudom, mi a boldogság.

Boldogság. Öreg férj, fiatal férj, nincs rá recept.

Hagyta a gondolatait szertefoszlani, kinyitotta a dobozt, benne lapult a régi fátyol, rajta a kis fejdísz. Mellé rakta a fényképalbumot, szép színes kötet, tele jobbnál jobb esküvői fotókkal. Ennyi maradt, ezeket is elnyeli most a szekrény gyomra.

Kilépett a fényre, még hunyorgott kicsit, mielőtt becsukta a régi ház ajtaját. Nem lesz többé öregecske menyasszony, sem semmilyen más, gondolta.